

ראיון זה של אודי אבנרי עם אנוור אל-סאדאת הופיע ב"העולם הזה" באפריל '80

"אני רוצה להופיע

שוב בבג'ת!"

הפצצה היתה כלולה כבר במישפטים ה-ראשונים.

הנשיא ישב בחליפת-סאפארי כחולה, מתחת למפת-תבליט ענקית של כל עמק-הנילוס — מן המקורות ועד אלכסנדריה. כאשר קם כדי לקבל את פני, נראה תמיר וספורטיבי מאוד, כיאה לאדם המקפיד על כושרו הגופני, והצועד מדי יום במשך שעה. בעת הנסיעה בת חצי-השעה מקאהיר לבייתו של הנשיא, ב"מרצדס" המפואר של אניס מנצור, עורך "אוקטובר" ואיש-אמונו של הנשיא, הכנתי לי כמה פתיחות לשיחה. אך כשנכנסתי לחדרו, בוולה היפהפיה, ה-מוקפת מידשאות ופרחים, שאלתי באופן ספונטאני מדוע אינו בא שוב לנאום בכנסת. הנשיא שילח בי מבט מוזר, כאילו קראתי זה עתה את משבותיו באופן טלפאתי, ו-גילה לי את הסוד הכמוס ביותר שלו.

אבנרי: מדוע אינך בא שוב. לשאת נאום נוסף בכנסת?

סאדאת: אם יהיה צורך, אם יהיה צורך, אעשה זאת. אין לי כל התנגדות לכך.

אבנרי: אתה האדם היחיד היכול להסביר לציבור הישראלי את הבעיה הפלסטינית. אנחנו ניסינו במשך זמן רב לעשות זאת ולא הצלחנו. רק אדם כמוך, שכבר השפיע על הקהל הישראלי ושלמד אותו את משמעות השלום, מסוגל להביא לכך שיבין את ההבטים הביטחוניים האמיתיים של הבעיה הפלסטינית.

סאדאת: טוב, זה באמת רעיון חשוב מאוד. תן לי להגיד לך זאת — האמן לי, אני חשבתי על כך שאלך לכנסת בפעם השנייה, מפני שבמשך השנתיים האחרונות אנחנו השגנו הישגים גדולים.

אילו היה בא אלי משהו לפני שנתיים, והיה אומר שכל זה יקרה תוך שנתיים — לא הייתי מאמין. ברור

אך עדיין נותר השלב הסופי. ומהו השלב הסופי? פיתרון הבעיה שהיא לב הסיכסוך — הבעיה הפלסטינית.

חשבתי על זה במשך שבועיים. לא סיפרתי על כך לאיש. ורק מפני שאתה עוררת את זה, באמת, אני מספר לך זאת. כאשר אתה תפרסם את זה, זאת תהיה הפתעה גם לכל העוורים שלי.

במשך השבועיים האחרונים חשבתי על כך שאלך שוב לכנסת, ואגיד לכם, הישראלים: אחרי הביקור הראשון שלי השגנו זאת וזאת. למה אתם מהססים להשלים את כל התהליך? אל לכם לעצור באמצע הדרך!

ועוד דבר אחד שאני צריך להגיד לך: אנחנו מכינים את הפסיכולוגיה שלכם, אבל אתם אינכם מבינים את הפסיכולוגיה של המצרים או הערבים. אתם עושים שגיאות חמורות.

למשל, כאשר דיין, אחרי מלחמת 67, אמר שהוא רק יושב ומחכה לטלפון — זאת לא הפסיכולוגיה של המצרי או הערבי. במצב כזה הוא ימות ולא יצלצל! כאשר החלטתי את ההחלטה שלי, ערב מלחמת אוקטובר, הסובייטים, שהם מעצמת-על, אמרו שחציית התעלה וקו ברליב אפשרית רק בעזרת פצצה אטומית, ושסאדאת וכל הכוחות שלו יטבעו — שלפחות 40 אלף איש יטבעו בתעלה לפני שיגיעו לחוף המזרחי שלה. הם לא הפתירו אותי כלל. אני מוכן למות, אך למות על רגלי, לא במצב של "לא שלום ולא מלחמה". לא במצב של השפלה.

כך, כאשר אני עוסק בכך, אני לוקח בחשבון כל פרט, ויהיה הקטן ביותר, בפסיכולוגיה הישראלית, במניטליות הישראלית, בכל כיוון.

שהנאום שלי בכנסת, והפנייה הישירה שלי לציבור הישראלי, בנוכחות העולם כולו, שינו את מהלך היסטוריה, במידה שלא הייתי מאמין מראש. עכשיו, כאשר אתה מציע את זה, אגלה לך שחשבתי על זה במשך השבועיים האחרונים.

אבנרי: באמת?

סאדאת: כן, ואסביר לך מדוע. השגנו הישגים

אילו הייתי בנעליו של בגין הייתי נותן לפלסטינים אוטונומיה מלאה בלי שום משא-ומתן

גדולים. למשל: שאין מלחמה אחרי מלחמת אוקטובר. יש יחסים נורמליים. אפשר לבוא בכוננית מישראל לקאהיר...

אבנרי: עשיתי זאת.
סאדאת: טוב מאוד! יש גבולות פתוחים, זרועות פתוחות, לבבות פתוחים. השגנו את זה, ולעולם לא היינו משיגים זאת אחרת.